

Sygn. akt III CZ 13/16

POSTANOWIENIE

Dnia 7 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa K. L., M. P., S. S., Z. Ć., H. B., J. E., M. L.,
E. M. i J. W.

przeciwko M. J.

o ochronę własności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 7 kwietnia 2016 r.,

zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 2 grudnia 2015 r., sygn. akt II Ca [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 grudnia 2015 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił skargę kasacyjną M. J. - pozwanego w sprawie o ochronę własności. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy podniósł, że przedmiotowa sprawa o ochronę własności ma charakter majątkowy a wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną wyniosła 24.000, złotych. Tyle samo co wartość przedmiotu sporu podana w pozwie, czy wartość przedmiotu zaskarżenia poddana w apelacji. Wobec tego wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż wskazana w art. 398² § 1 k.p.c. kwota 50.000 złotych, która w sprawach majątkowych warunkuje dopuszczalność skargi kasacyjnej.

Pozwany M.J. wniósł zażalenie na to postanowienie. Zarzucił w nim naruszenie art. 398² § 1 k.p.c. w związku z art. 17 pkt 1 k.p.c. oraz w związku z art. 398 § 1 k.p.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie a także naruszenie art. 7, 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej, art. 361 w zw. z art. 321 § 1 oraz 117 § 4 k.p.c. i art. 102 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez umieszczenie (wklejenie) w uzasadnieniu postanowienia rozważań dotyczących orzeczenia w zakresie wniosku o zwolnienie od opłaty sądowej i ustanowienie pełnomocnika z urzędu pomimo, iż pozwany nie składał takich wniosków przez co Sąd nie rozpatrzył sprawy zgodnie z przywołanym art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego samej treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia należy zgodzić się z pozwanym, że doszło do oczywistej omyłki (niedokładności) w pisemnych motywach zaskarżonego postanowienia, które jak słusznie się sugeruje mogło być wynikiem niewłaściwego wykorzystania techniki komputerowej. Nie można jednak pominąć dwóch istotnych związanych z tym kwestii. Po pierwsze, Sąd Okręgowy dostrzegł również tę wadliwość uzasadnienia i postanowieniem z dnia 7 stycznia 2015 r. dokonał odpowiedniego sprostowania uzasadnienia (k. 798 akt). Po drugie, ta oczywista wadliwość uzasadnienia nie miała żadnego wpływu na rozstrzygnięcie w przedmiocie dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Powodowie już w pozwie a później w toku całego postępowania opierali swoje roszczenia na treści art. 144 w zw. z art. 222 § 2 k.c. zarzucając, że pozwany umieszczając na swojej nieruchomości pasiekę zakłóca ponad przeciętną miarę korzystanie z ich sąsiednich nieruchomości (k. 5 akt). Do tych samych okoliczności faktycznych i podstaw prawnych odwoływali się powodowie składając apelację od niekorzystnego dla nich wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 28 listopada 2014 r. (k. 683 od.) i na tej samej podstawie faktycznej i prawnej oparł się Sąd drugiej instancji zmieniając częściowo wyrok Sądu pierwszej instancji na niekorzyść pozwanego nakazując mu usunięcie z określonych wyrokiem działek uli pszczelich w ilości przekraczającej 6 i zakazując lokalizacji uli na tych działkach ponad powyższą liczbę.

Uwzględniając zatem treść żądań powodów, ich podstawy faktyczne i prawne należy podzielić ocenę Sądu drugiej instancji, że sprawa ma charakter majątkowy a nie jak zarzuca się w zażaleniu - niemajątkowy. Powództwo nie zmierzało do ochrony dóbr osobistych powodów, lecz ochrony własności, a więc jednego z praw rzeczowych. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 28 stycznia 2015 r. (sygn. akt II CZ 87/14 niepubl.) bez znaczenia dla kwalifikacji sprawy jako majątkowej pozostaje okoliczność, że pośrednio wydane orzeczenie może oddziaływać także na dobra niemajątkowe (podobnie Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 22 listopada 2013 r., III CZ 55/13, niepubl. oraz z dnia 6 listopada 2014 r., II CZ 64/14, OSNC-ZD 2016/1/10.; z dnia 19 grudnia 2002 r., V CZ 162/02, OSNC 2004, nr 2, poz. 31).

Celowe jest też wskazanie, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego na gruncie spraw z zakresu prawa rzeczowego za sprawy o prawa majątkowe uznaje się m. in. sprawy o nakazanie usunięcia z nieruchomości pozwanego krzewów tui ze względu na ograniczenie przez nie dostępu światła do budynku (postanowienie z dnia 25 maja 2007 r., I CZ 64/07, niepubl.), o nakazanie usunięcia słupa energetycznego (postanowienie z dnia 2 sierpnia 2006 r. I CZ 46/06 - zob. też postanowienie z dnia 22 listopada 2011 r., III CZ 53/13, niepubl.).

Jeszcze raz wymaga podkreślenia, że tak też oceniali spór powodowie, poszukując ochrony na podstawie art. 144 w zw. z art. 222 § 2 k.c., a dali także

temu wyraz wskazując zarówno w pozwie jak i w apelacji kwotę 24.000 złotych jako wartość przedmiotu sporu oraz wartość przedmiotu zaskarżenia.

Wskazana w ten sposób wartość przedmiotu zaskarżenia pozostaje aktualna także w postępowaniu kasacyjnym. Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c., skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych. Skoro wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiła 24.000 złotych, to prawidłowo Sąd Okręgowy zastosował art. 398⁶ § 2 k.p.c. i odrzucił skargę kasacyjną pozwanego.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił jako bezzasadne zażalenie pozwanego.